

Verkställande direktören Hans Stråberg
Electrolux AB
105 45 STOCKHOLM

Om avskrivning av goodwill

1. Frågorna

Electrolux har i årsredovisningen för år 2002 tillämpat en avskrivningsperiod om 40 år avseende förvärven av Zanussi, White Consolidated Industries, American Yard Products och Email samt beträffande varumärket Electrolux i Nordamerika. I noterna anges bl.a. följande:

” Goodwill redovisas som immateriell anläggningstillgång och skrivs av över bedömd ekonomisk livslängd, vilken normalt är 10–20 år, medan goodwill som uppkommer vid strategiska förvärv skrivs av på 20–40 år. Företagsförvärv är en viktig del i koncernens expansion. Dessa förvärv sker ofta i konkurrens med företag som följer en annan redovisningspraxis än den svenska vad avser till exempel behandlingen av goodwill. Electrolux tillämpar en avskrivningsperiod på 40 år för den goodwill som uppstod vid de strategiskt betydelsefulla förvärven av Zanussi, White Consolidated Industries, American Yard Products och Email. /.../ Rättigheten att använda varumärket Electrolux i Nordamerika, som förvärvades i maj 2000, avskrivs i koncernredovisningen på 40 år. Denna bedömda ekonomiska livslängd överensstämmer med den som används för goodwill vid strategiska förvärv i Nordamerika.”

Övervakningspanelens kansli har i brev till Electrolux den 30 oktober 2003 ifrågasatt om bolaget mot bakgrund av RR 1:00 Koncernredovisning, punkten 95, beskrivit de faktorer som hade väsentlig betydelse vid bestämmandet av nyttjandeperiodens längd samt om bolagets uppgift att koncernredovisningen upprättats med tillämpning av Redovisningsrådets rekommendationer mot denna bakgrund är riktig.

Electrolux har i brev till kansliet den 24 november 2003 i huvudsak anfört att gemensamt för de fyra strategiska förvärv avseende vilka bolaget tillämpar en nyttjandeperiod om 40 år är att de inneburit dramatiskt ökade marknadsandelar i hela världsdelar och gett bolaget marknadspositioner som kommer att ge god avkastning under väsentligt längre tid än 40 år. De fyra verksamheterna har god lönsamhet och de beräknade nyttjandevärdena överstiger med god marginal de bokförda värdena. Beträffande förvärvet av rättigheterna till varumärket Electrolux i Nordamerika år 2000 bedömde bolaget att rättigheterna egentligen hade en obestämbar nyttjandeperiod och stannade därför vid den längsta nyttjandeperiod som då gällde enligt US GAAP. Bolaget kommer att komplettera redovisningsprinciperna i årsredovisningen för 2003 med en beskrivning av de faktorer som gör att bolaget tillämpar en nyttjandeperiod på 40 år för de fyra strategiska förvärven samt för rättigheterna till varumärket Electrolux i Nordamerika.

Övervakningspanelens ordförandegrupp beslutade den 16 december 2003 med stöd av 3 kap. 1 § panelens arbetsordning att panelen skall behandla frågorna

1. huruvida Electrolux på sätt som föreskrivs i RR 1:00 p. 95 vid avskrivning av goodwill lämnat en beskrivning av de bakomliggande faktorer som bestämt nyttjandeperiodens längd till 40 år och
2. huruvida Electrolux lämnat föreskriven upplysning om att en avskrivningsperiod för goodwill om 40 år utgör en avvikelse från Redovisningsrådets rekommendationer.

I brev till panelens kansli den 12 januari 2004 har Electrolux tillagt att anledningen till att bolaget valde att bestämma nyttjandeperioden till 40 år för de fyra strategiska förvärven var att bolaget på 1980-talet i brist på enhetlig svensk praxis tog vägledning i de amerikanska reglerna. År 2001 ansåg bolaget att förvärvet av Email hade samma långsiktiga strategiska fördelar som de tre tidigare förvärven och det var därför naturligt att välja 40 år för att ha en enhetlig princip för dessa fyra förvärv. Bolaget anser vidare att någon avvikelse från Redovisningsrådets rekommendationer inte har skett eftersom de 40-åriga nyttjandeperioderna kan motiveras.

2. Övervakningspanelens bedömning

Av 4 kap. 4 § årsredovisningslagen framgår att den ekonomiska livslängden för goodwill skall anses uppgå till högst fem år, om inte en annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas. Om en sådan längre avskrivningstid tillämpas, skall det i en not lämnas upplysning om detta. I noten skall i så fall också anges skälen för den längre avskrivningstiden.

I Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00 Koncernredovisning förskrivs närmare hur nyttjandeperioden skall fastställas vid avskrivning av goodwill.

I punkt 54 i rekommendationen anges att nyttjandeperioden skall återspegla företagens uppskattning av den period under vilken framtida ekonomiska fördelar som goodwillposten representerar kommer företaget till godo. Om inte annat kan visas antas att nyttjandeperioden inte är längre än tjugo år, räknat från förvärvstidpunkten.

I punkt 60 i rekommendationen anges att det i sällsynta fall kan finnas övertygande skäl för att goodwillposten har en specifik nyttjandeperiod som överstiger tjugo år. Enligt punkten kan det, även om exempel är svåra att finna, föreligga fall där goodwillposten är så tydligt relaterad till en identifierbar tillgång, eller grupp av tillgångar, med en nyttjandeperiod som överstiger tjugo år, att det är rimligt att anta att den medför ekonomiska fördelar för förvärvaren under den identifierbara tillgångens nyttjandeperiod. För dessa fall anges det att antagandet att goodwill har en maximal ekonomisk livslängd på tjugo år frångås och företaget skall då

- a) skriva av goodwill över den period som utgör den bästa bedömningen av dess nyttjandeperiod,
- b) beräkna goodwillpostens återvinningsvärde åtminstone en gång per år för att fastställa eventuellt nedskrivningsbehov (här hänvisas till punkten 66 i rekommendationen) och

c) redovisa skälen för att en längre avskrivningsperiod än tjugo år används och beskriva de faktorer som haft väsentlig betydelse för bedömningen (här hänvisas till punkt 95 i rekommendationen).

Av punkt 61 framgår att nyttjandeperioden för goodwill alltid är begränsad.

Av punkt 95 framgår bl.a. att om avskrivningsperioden för goodwill är längre än tjugo år skall skälen till att nyttjandeperioden fastställts till en period längre än tjugo år räknat från förvärvstidpunkten anges. Då dessa orsaker anges skall de faktorer som hade väsentlig betydelse vid bestämmandet av nyttjandeperiodens längd beskrivas. Beskrivningen skall beakta de faktorer som anges i punkt 58.

Ovan återgivet parti ur årsredovisningen anger visserligen hur Electrolux kommit fram till en 40-årig nyttjandeperiod. För uppfyllandet av god sed för aktiemarknadsbolag i Sverige saknar det emellertid omedelbar betydelse vad som gällt eller gäller i USA eller vilka redovisningsregler utländska konkurrenter har att följa. Enligt övervakningspanelen kan det ifrågasättas om det som Electrolux anfört i förevarande ärende ger tillräckligt stöd för att det föreligger ett sådant sällsynt fall som avses i punkt 60 i RR 1:00 och för att nyttjandeperioden är just 40 år. I allt fall anser övervakningspanelen att de uppgifter som lämnats i årsredovisningen inte kan anses ge dylik information eller i övrigt sådan beskrivning av faktorer som avses med kravet enligt punkterna 60 och 95 i RR 1:00 och som är relevanta för en utomståendes prövning av Electrolux bedömning av att nyttjandeperioden är just 40 år. För detta skall Electrolux kritiseras. Enligt vad Electrolux uppgivit kommer årsredovisningen för år 2003 att kompletteras med en beskrivning av de faktorer som gör att bolaget tillämpar en nyttjandeperiod på 40 år. Denna omständighet, som panelen i och för sig ser positivt på, medför dock inte att Electrolux kan undgå kritik för redovisningen för år 2002.

Av den slutsats panelen dragit följer också att Electrolux, egentligen i strid med vad som gäller enligt god sed för aktiemarknadsbolag, felaktigt angivit i årsredovisningen att denna upprättats i enlighet med RR 1:00.

3. Övervakningspanelens slutsats

Övervakningspanelen kritiserar Electrolux för att i årsredovisningen för år 2002 inte i tillräcklig mån ha beskrivit de faktorer som haft väsentlig betydelse för bedömningen av att viss goodwill skall skrivas av enligt en nyttjandeperiod om 40 år.

På Övervakningspanelens vägnar

Hans-G Solerud

I panelens avgörande har deltagit f.d. justitierådet Hans-G Solerud, ordförande, direktör Clas Reuterskiöld, v. ordförande, direktör Catarina Fritz, direktör Christina Liffner, direktör Kajsa Lindståhl och direktör Mats-Olof Ljungkvist.

Panelens beslut är enhälligt.